

se še podrobneje pogovorimo prihodnjič. Kmetstvo delavstvo in vinarji se naj organizirajo skupno z vsem drugim kmetiskim prebivalstvom v Slovenski Kmetijski Zvezi, ki stoji na krščanski podlagi! Nikdar pa naj

ne bo slovenski vinar pristal socialnodemokratske stranke, ki je popolnoma protiverska in na Stajerskem deloma nemška, deloma nemškutarska!

Osebná dohodnina.

J. Vesenjak:

Posebneje pojasnila je treba našim vinogradnikom, da se znajo ravnati pri napovedi dohodkov in izdatkov. V to naj služijo sledeče vrstice:

Delo domačinov in drugih.

Svoje lastno delo in delo svojih domačinov, torej svoje družine, si vinogradnik ne sme odtegniti, odnosno zaračunati med stroške. Zaračunati sme samo to, kar ga stane hrana teh oseb. To je stališče davčne oblasti.

Delo drugih oseb — dninarjev, viničarjev itd. — zaračunam po dejanskih stroških, torej dnino in hrano. Seveda moram tukaj pripomniti, da davčna oblast vse premalo upošteva, da mora dobiti delavce v vinogradu, pa naj je to domačin ali dninar ali viničar ali kakoršenkoli težak, dnevno 1 liter do 2 litra vina in še druge pijače. Delo je težko in tudi običaj je tak in kdor se ne ukloni, ne dobi pravočasno in tudi ne dobrih delavcev. Odtod prihaja, da morajo vinogradniki računati z veliko množino vina za lastno uporabo. Ne gre, da davčna oblast pri osebni dohodnini tega dovolj ne upošteva in celo sili poseben davček na vino.

Deputati, ki jih imajo viničarji, se računajo s stroške, pa naj so to živila ali vino ali dogovorjene svote denarja ali obleka itd.

Kaj pa stroški za orodje?

Pri vinogradništvu rabim veliko orodja — motike, krampje, žage, škarje, škafje, sode, kletarsko orodje sploh, stiskalnica s svojimi deli, dalje škropilnice itd. Ti predmeti so vinogradniku poleg drugih, ki jih nisem naštel, neobhodno potrebni. Treba jih je večkrat na novo kupiti ali popraviti. Stroške za vse te reči odračunam in sicer za tisto leto, v katerem sem te predmete plačal.

Drugi obratni stroški.

Med vsakoletne obratne stroške mora naš vinogradnik računati poleg dela tudi še posebej visoke izdatke za modro galico, za žveplo in za vezavo ter drugo. Vse te izdatke tudi odtegnem, odnosno navedem v svojem računu kot stroške.

Investicije in melioracije.

Ako zidam novo gospodarsko poslopje pri vinogradu, ki je pri vinogradniškem obratovanju potrebno, ako delam večje ali manjše skarpe in druge varnostne naprave, da zabranim plazove, smatrajo te davčne oblasti kot investicije in melioracije in stroškov ne odtegnejo. Če sem se pri tem zadolžil, zaračunam obresti in primeren del za amortizacijo dolga, kakor sem že navedel v prejšnjih člankih. Stroške za nov nasad in za nove kole ter brajda odračunam v polnem obsegu in sicer za tisto leto, v katerem se je to izvršilo. Glede popravil poslopja velja isto, kar pa sem že navedel v prejšnjih člankih.

Kaj pa napovem kot dohodek?

Dohodek pri vinogradniku je takorekoč edino vino, kajti takoimenovani odpadki — tropine in drože — ne vržejo mnogo in nekateri jih splošno pokrmijo živini ali dajo za neznatne zneske drugim. Sicer pa finančna oblast zagradi dohodek iz teh pri žganjeku. Kjer je dohodek iz odpadkov več, jih davčna oblast seveda tudi računa.

Množino pridelka napovem lahko kot vinski most, ali pa kot pretočeno vino. Naši ljudje čisto napravijo napako, da računajo množino vinskega mosta kot vino. Tako si škodujejo sami, ker smatra davčna oblast napoved vedno podano na podlagi sčiscenega pridelka, ako se izrecno ne navede, da je navedena množina vinski most. — Seveda je merodajna tudi še kakovost vina, kajti ni vseeno, ako pridelam manjvredno mešanico iz izabele, samorodnega trsa in enakih vrst, ali pa dobro sortirano vino. Mnogo naših vinogradnikov pridelava manjvredno in ne povprečno srednje vino. Davčna oblast računa običajno povprečni pridelek srednje vrste. Važno je torej tudi, da tu navedem, da ima vsled lege in vrst le manjvredno vino.

Se par opomb.

Vsakovrstni ljudje in iskalci novih davkov so napakega mnenja, da je treba sedaj vinogradnike stisniti, kakor grozd v stiskalnici, da da od sebe vse kar ima in ostane polomljen, izsušen in izmozgan. Le malokdo se spominja pri takšnem početju na ves ogromen trud in delo, ki ga opravlja vinogradnik, poseben naš kmet s svojimi ljudmi sam. Skoro nihče tudi ne ve, da imajo vinogradniški kraji za seboj strašno dobo pomanjkanja in naravnost glada, ko jih je gospodarsko za desetletja upropastila trta uš in drugi novi škodljivci, o katerih se našim prednikom še sanjalo ni. Malokdo tudi računa s tem, da bodo se prišla za naše vinogradništvo slaba leta ne oziraje se na množino in kakovost pridelka, ki je tudi kakor dobiček v loteriji, saj živi vinogradnik med upom in strahom od trenutka, ko začne trta poganjati in ji preti pozeba, pa preko točnosnega poletja do hladne jeseni, ko spravi sad svojega trpljenja, dela in skrbi.

Vse te okoliščnosti nas prepričajo, da moramo stati na stališču: našega vinogradništva z dohodninskimi davkom gultiti ne smemo. Prav je, da se pokrajine iz svoje nekdajne bede in revščine bolj opomorejo. Po sebi pa se mora pri manjših posestnikih-vinogradnikih, ki živijo pretežno ali izključno od vinograda, obzirneje računati osebna dohodnina, kakor se je to godilo do sedaj v zadnjih letih. Ne pahnite teh ljudi, ki so pridni kakor mravlja, zopet v prejšnje neznosno gospodarsko in življenjsko stanje!

(Dalje prihodnjič.)

Politični ogled.

Jugoslavija.

Nova vlada. Demokratično-socialistična vlada je odstopila. Po regentovi želji ni bilo mogoče sestaviti nove vlade iz vseh parlamentarnih strank, ker so vsaki vladi, ki bi bila sestavljena iz vseh strank, nasprotovali demokrati. Radi teh nasprotstev demokratov je poveril regent Aleksander sestavo vlade opozicijskim strankam, radikalcu Stojanu Protiću.

Sestava nove vlade. Novi ministrski predsednik Stojan Protić je sestavil novo vlado iz sledečih ministrov: Predsednik ministrstva: Stojan Protić; podpredsednik in železniški minister: dr. Anton Korošec; zunanje zadeve: dr. Trumbić; njegov tožadveni namestnik dr. Spalajković; notranje zadeve: Marko Trifković; finance: dr. Velizar Janković; Verstvo: dr. Franc Janković; prosveta: dr. Trifunović; pravosodstvo: dr. Momčilo Ninčič; trgovina in industrija: Stojan Ribarac; agrarna reforma: dr. Krnić; kmetijstvo: Ivan Roškar; šume in rube: dr. Kovačević; pošta, telefon in brzojav: dr. M. Drinković; javna dela: Ivica Jovanović; socialna politika: dr. Šurmin; prehrana in obnova zemlje: dr. Stanišić; vojska: general Branko Jovanović.

Novo ministrstvo je priseglo regentu Aleksandru. Začrtalo si je že tudi programno izjavo, s katero bo stopilo pred parlament.

Zadnje dni tega tedna se sestane državni zbor. Sedanjí parlament čakajo prevažne naloge. Bo moral zavzeti svoje stališče v rešitvi jadranskega vprašanja. Pri zavzemanju našega stališča napram Italijanom v jadranskem vprašanju bodo podpirali državni zbor in novo vlado tudi demokrati in socialisti. Parlament se bo tudi zahvalil Zedinjenim državam, katere so se kot edine potegnile za Jugoslovane napram italijanskim zahtevam ob Jadranu. Parlament bo končno javno izdal tudi novi volilni red in bo razpisal volitve za državni zbor in občine. Koj v prvih parlamentarnih sejah se bodo izvršile volitve v ustavodajno skupščino. Parlament bo tudi odločil glede naše valute in izmenjave krone z dinarjem, ki se je že žalibog začela po nepričakani odredbi še prejšnje

demokratično-socialistične vlade. Parlament bo pregledal in odobril mirovne pogodbe.

V parlamentu bodo glasovale za vlado naslednje parlamentarne skupine: Opozicija, ki je razdeljena v: Radikale z 77 poslanci, Jugoslovanski klub z 19, Narodni klub z 26, Ribaracova skupina 6, Medakovičeva skupina 5, izven strank 5. Skupaj 138 parlamentarnih glasov. Opozicija računa tudi na Crnogorce in na poslance iz po Italijanih zasedenega ozemlja.

Pokrajinske vlade za Hrvatsko, Dalmacijo in Slovenijo so že podale svojo ostavko. Novim banom Hrvatske je imenovan dr. Matko Laginja.

Nemčija.

Svojčasno poročali, da so zahtevali zavezniški od Nemcev, da jim morajo izročiti v obsodbo vse nemške vojne krivce. Tej zahtevi se je uprla Nemčija in izjavila, da bo pozvala sama vse one pred sodišče, katere zahtevajo zavezniški. Zavezniški so zadovoljni s to izjavo od strani Nemčije pod pogojem, da te vojne krivce Nemčija res obsodi, sicer jih bodo sodili zavezniški.

Cehoslovaška.

V Cehoslovaški se vrši še vedno boj med Cerkev in državo. Češki liberalci ne bodo nehalí poprej, dokler ne bo izpolnjena ločitev Cerkve od države. Volitve v cehoslovaški državni zbor bodo razpisane z 11. aprilom. Cehoslovaški ustavni odbor je izdelal tudi novo ustavo.

Kulturnemu boju na Cehoslovaškem se upirajo najbolj Slovaki.

Avstrija.

Avstrijska Madžari barantajo za tiste dele Ogrske, kjer bivajo Nemci in kateri del je prisodila mirovna konferenca Avstriji. Avstrijski zahtevajo, da morajo obveljati glede pripadnosti teh krajev narodnostna načela: svoji k svojim.

Po celi Avstriji vlada silno pomanjkanje življenjskih potrebščin. Glad in lakota najbolj nrevirita Dunaj. Stevilo dunajskih prebivalstva se je že zmanjšalo v zadnjem času za 250.000 duš. Rojstva padajo in prebivalstvo se izseljuje.

Madžarska.

Predsednikom narodne skupščine v Budimpešti je bil izvoljen krščanski nacionalist Stefan Rakovszky.

V Budimpešti so se dogodili zadnji čas razni skrivnostni umori.

Rusija.

Ruska boljševiška armada je dosegla v zadnjem času povsod znatne uspehe. Proti Rumuniji so postavili boljševiki 150.000 mož močno armado. Napram Poljski ne namerava boljševiška Rusija nastopiti z oboroženo silo, ampak je pripravljena za prijateljski sporazum.

Najnovejša poročila iz Rusije pravijo, da je Rusija pripravljena izvesti demobilizacijo, ako se zagotovi Rusiji od vseh sosednih držav, da je zjamčen obstoj sedanje Rusije.

Kmetska Zveza.

Naznanila.

Shodi Kmetske Zveze. V nedeljo, dne 29. t. m.: po rani sv. maši na Kalobju in pri Sv. Florijanu pri Rogatecu; isti dan popoldne v St. Rupertu nad Laškim.

Izobraževalni tečaj se vrši v ponedeljek, dne 1. marca, v St. Jurju ob južni železnici v dvorani Katoliškega doma. Začetek ob 9. uri dop. Predavatelj pridejo iz Maribora. Tečaj je namenjen za naše somišljenike in somišljenice v St. Jurju in iz okoliških župnij.

Občni zbor Kmetske Zveze za celjsko okolico se vrši v nedeljo, dne 29. t. m., ob 8. uri popoldne v dvorani hotela pri „Belem volu.“

Poročila.

Izobraževalni tečaj v Mezinju dne 21. februarja se je prav dobro obnesel. Udeležba prav obilna. Soba pri Strmškem natlačeno polna. Predavala sta dr. Hohnjec in Vl. Šenjak. Po tečaju je bil sestanek zaupnikov Kmetske Zveze. Izvolil se je tudi okrajni odbor Kmetske Zveze za Gornjo Savinjsko dolino.

V Petrovčah je bil v nedeljo, dne 22. t. m. ženski shod, ki je bil prav dobro obiskan. Govoril je poslanec dr. Hohnjec. Ženski zbor je ostro obsodil nakane liberalcev in socialnih demokratov, ki so hoteli kmetsko žensko oropati volilne pravice, ter z vso odločnostjo zahteval volilno pravico za kmetske žene in mladenke. Volilno pravico naj imajo ali vse ženske, ali pa nobena. Nobenih privilegij za gospodsko-liberalno in socialnodemokratsko žensko. Na zborovanju je tudi govorila lepe in bodrilne besede Terezija Sketa iz Braslovč.

V St. Jernej pri Ločah se je popoldne po večernicah zbralo izredno mnogo ljudstva k zborovanju Kmetske Zveze. Govornik Krajne je podal načela protikrščanske socialne demokracije, ki se od Loč sem hoče vsiljevati dobremu, krščansko mislečemu šentjernejskemu ljudstvu. Nato je razvil program naše krščanske Kmetske Zveze, ki dela na podlagi večnoveljavnih krščanskih načel za blagor vsega našega kmetskega prebivalstva. Zborovalci so z velikim navdušenjem pozdravili poročilo, da je minister za kmetijstvo kmet Ivan Roškar. Med govorom se je oglašalo nekaj socialnih demokratov. Posebno jih je zbadlo, ko so morali slišati, da so socialisti proti veri. Eden je rekel: „To ni res!“ Pa takoj je zaklical eden naših zborovalcev: „Tat je vsak proti veri!“ Gromovit smeh se je razlegel po dvorani. Šentjernejčani! Oklenite se vsi z navdušenjem naše krščanske Kmetske Zveze! Socialistom pa obrnite hrbet!

Naše kmetsko žensko protestira. V St. Jurju ob južni železnici v Katoliškem domu se je vršil velik dobro obiskan ženski protestni shod proti krivičnemu občinskemu volilnemu redu, ki izključuje od volilne pravice naše vrlo in za Jugoslavijo zasluženo žensko po deželi. Na tem protestnem shodu sta govorili Frančiška Avžner in Terezija Soler. Kmetsko žensko v Sloveniji, posnemaj vrlo zavedne in za svoje pravo navdušeno se boreče šentjurčanke. V boj za žensko volilno pravico!

Kmetsko žensko je protestirala minuli teden proti kršenju splošne ženske volilne pravice na deželi in zahtevalo volilno pravico za kmetske žene in dekle v teh-le krajih: V Poljčanah dne 22. t. m. na dobro obiskanem ženskem shodu. Pri Sv. Križu pri Slatinah dne 22. t. m.; na tem shodu je nastopila kot govornica mladenka. V Ponkvi na ženskem shodu je nastopila kot govornica gđe. Ana Cmok. Pri Sv. Lenartu nad Laškim; ta protest se je poslal v Beograd in Ljubljano. Pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; govorile so: Amalija Škamlič, Ivanka Močnik in Amal. Klobasa. V St. Ilju v Slov. gor. V Nazarju pri Mozirju.

Za Kmetsko Zvezo so nabrali na gostiji Jožef Roškar, predsednika Mladenške Zveze na Dobri, 30 K. Na gostiji Plajh Andrej-Inhart Marija na Koblju so nabrali kot glasen protest zoper liberalne agitacije v Oplotnici 50 K.

Navodila.

Volitve zaupnikov. Še enkrat opozarjamo vse krajevne odbore Kmetske Zveze, naj do konca tega meseca naznanijo tajništvo Kmetske Zveze v Mariboru imena in natančne naslove zaupnikov. Še bodo šli v Ljubljano na glavno zborovanje stranke. Na vsakih 50 somišljenikov-volilcev je voliti po enega zaupnika.